Ankenævnet *for* Forsikring

Den 12. september 2018 blev i sag nr. 92030:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Danica Pension
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har pensionsordning. Han har i klageskemaet af 6/3 2018 til nævnet bl.a. anført:

> **"Kort redegørelse for sagen**
> Afledt af vores møde tidligere i år, har du efterfølgende oplyst, at årsagen til mit lave rentegrundlag er, at jeg har skiftet indbetalingen fra kapitalpension til ratepension i 2004. I 2004 gik forslaget fra Danica på at skifte fra traditionel opsparing til Danica Link (se vedhæftet fil).
>
> Jeg ønskede ikke at skifte til Danica Link, men ønskede at blive på mit gamle rentegrundlag. For at imødegå topskat blev jeg anbefalet at lægge fremtidig indbetaling om til ratepension. Jeg er her ikke blevet oplyst om, at dette medførte en ændring af garantirenten fra ca. 4,5% til ca. 2,4%. Dette er jeg først blevet opmærksom på nu, og jeg ved at omlægningen ikke ville være sket, såfremt jeg var blevet oplyst om dette. Jeg mener helt klart, at jeg skal kompenseres for den manglende rente.
>
> **Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?**
> Kompensering af manglende rentetilskrivning."

I brev af 4/6 2018 fra selskabet til nævnet hedder det bl.a.:

> **"Klagen**
> … gør for ankenævnet gældende, at Danica Pension er pligtig at kompensere for manglende rentetilskrivning som følge af et skifte fra kapitalpension til ratepension på pensionsordning …
>
> **Afgørelse**

Det fastholdes, at klager ikke er berettiget til yderligere forrentning eller afkast end det, der allerede er tilskrevet ordningen, hvorfor Danica Pension ikke kan tilpligtes at yde klager kompensation i denne forbindelse.

Sagsforløb
Klager oprettede med virkning fra 1 maj 1992 pensionsordning i Statsanstalten for Forsikring (nu Danica Pension) gennem sin arbejdsgiver. Pensionsordningen var på daværende tidspunkt blandt andet tilknyttet en kapitalpension.

I 2004 ændrede klager sin pensionsordning, således at hans fremtidige indbetalinger placerede på en ratepension i stedet for den hidtidige kapitalpension. Klager har for ankenævnet beskrevet, at ændringen af pensionsordningen var motiveret af at imødegå topskat.

Der er af klager fremlagt en del af den begæring, som dannede grundlag for ændringen af pensionsordningen tilbage i 2004. Vi skal venligst anmode klager om tillige at fremlægge side 2 og 3 af samme begæring, hvoraf blandt andet klagers erklæringsafsnit vil fremgå såvel som klagers underskrift af begæringen.

Danica Pension effektuerede med virkning fra 1. juni 2004 ændringen af klagers pensionsordning til en ratepension, hvilket klager orienteredes om ved brev af den 14. september 2004. Dette er vedlagt som bilag A.

Samtidig henviser vi til nedenstående notering i Danica Pensions centrale systemer, hvoraf det fremgår, at Danica Pension den 13. september 2004 systemmæssigt har igangsat omlægningen fra kapital- til ratepension.
…
Det fremgik af den til klager fremsendte dækningsoversigt blandt andet, at

Udbetaling af opsparing		% af løn	Kroner
Kapitalpension			
Er forsikrede i live den 01.10.2022, udbetaler vi et beløb på	223,1	894.454	
Heraf er den garanterede udbetaling 872.649 kroner.			
Ratepension			
Er forsikrede i live 01.1020522, udbetaler vi årligt i 10 år		13,7	54.776
Vi har ikke medregnet bonus efter den 01.06.2004 i pensionsopsparingen.			

Samtidig fremgik det af afsnittet Øvrige oplysninger i dækningsoversigten, at

> **Garanterede udbetalinger**
> Når vi beregner de garanterede udbetalinger, indregner vi en rente svarende til 4,5 procent, 2,5 procent eller 1,5 procent. Den del af forsikringen, der er baseret på en rente svarende til 4,5 procent, har på grund af de økonomiske forhold ikke fået tilskrevet bonus på sædvanlig vis siden den 01.01.2001. Den har i stedet for fået tilskrevet kontostyrkelse. På samme måde har den del af forsikringen, der er baseret på en rente svarende til 2,5 procent, fået tilskrevet kontostyrkelse siden 01.01.2003.
>
> De garanterede udbetalinger pr. den 01.06.2004 kan ændres på baggrund af aftalte reguleringer. Aftalte reguleringer kan for eksempel være indeksregulering, ændringer i forsikringsdækninger, opsparingssikring m.m. Det vil sige, at de garanterede udbetalinger også kan blive mindre.
>
> **Bonus**
> Bonus opstår, når vores kontorente, omkostninger og udgiften til skade udvikler sig bedre, end vi forventede, da forsikringen blev oprettet. Bonus er ikke garanteret.
>
> Vi beregner, fordeler og bruger bonus for den enkelte forsikring efter det bonusregulativ, der gælder til enhver tid. Bruger vi bonus til at opskrive udbetalingerne med, sker det efter beregningsgrundlag, der gælder til enhver tid. Forsikringen fortsætter som én pensionsordning – når vi fremover beregner, fordeler og bruger bonus – uanset om ordningen eventuelt indeholder flere beregningsgrundlag.

Vurdering
Det er vores klare opfattelse, at klagers pensionsordning er oprettet i overensstemmelse med det af klager anmodede, og at klager har været orienteret om forudsætningerne for beregningen af udbetalingen ved pensionering, herunder at en del af pensionsordningen var oprettet på et grundlag tilknyttet en grundlagsrente på mindre end 4,5 procent.

På den baggrund kan Danica Pension ikke tilpligtes at tilskrive klagers pensionsordning yderligere midler i forrentning, end allerede foretaget.

I den forbindelse ønsker vi at knytte kommentarer til særligt følgende tre forhold:
1. Rådgivningen i 2004
2. Skifte i beregningsgrundlag
3. Forældelse

Ad. 1. Rådgivningen i 2004
Som anført i Danicas svar til klager fra den 9. december 2016 er det ikke muligt for Danica Pension i dag at til fulde at genskabe rådgivningen omkring omlægning af en indbetalingen fra kapitalpension til ratepension, da sagen vedrører et forhold tilbage i 2004.

Det skal dog bemærkes, at da fradragsreglerne for kapitalpensioner blev ændret, således at indbetalinger til en kapitalpension kun kunne trækkes fra i bundskatten, anbefalede Danica Pension generelt, at kunder, der betalte topskat, flyttede deres pensionsindbetalinger fra kapitalpensionen til ratepension.

Dette skyldtes, at da indbetalingerne til kapitalpensionen for disse kunder ikke længere gav fradrag i topskatten i modsætning til ratepension og livrente, kunne det være fordelagtigt for disse kunder at omlægge deres indbetalinger til et af disse produkter i stedet.

Det er også vigtigt at pointere, at det finansielle miljø og marked på dette tidspunkt i 2004, før den finansielle krise, var mere gunstigt end det, vi kender til i dag. Det generelle renteniveau i Danmark i 2004 var således højere end i dag, hvilket også kom til udtryk i kontorenten på de traditionelle pensionsordninger, der frem til 2008 lå på eller højere end 4,5 procent. I 2004 var det ikke muligt at forudse den efterfølgende finanskrise, og rådgivningen af kunderne skal også ses i lyset heraf.

Ad. 2. Skifte i beregningsgrundlag
Som det fremgår af Danica Pensions brev til klager af den 9. december 2016 er Danica Pension, i lighed med andre pensionsselskaber, underlagt et forsigtighedsprincip under reglerne i lov om finansiel virksomhed mv., således at selskabet ikke må påtage sig risici, der kan påføre selskabet og kunderne et tab, herunder i relation til det rentegrundlag en ordning etableres på.

Klagers pensionsordning oprettedes oprindeligt på det såkaldte G82-5% grundlag, hvori var indregnet en renteforudsætning på 4,5 procent. Med virkning fra den 1. januar 2002 indførte Danica Pension imidlertid et nyt beregningsgrundlag for nytegning og forhøjelser af pensionsordninger, D01-2% grundlaget.

Baggrunden for dette var, at det forudgående beregningsgrundlag G82 byggede på en statistisk dødelighed, der var mere end 20 år gammel. Det havde vist sig, at både danskerne generelt og forsikrede i Danica Pension levede betydeligt længere end forudsat i G82 grundlaget, hvorfor det ikke længere var tilstrækkeligt forsvarligt at fastsætte udbetalinger på dette beregningsgrundlag.

Det betød, at da klager i 2004 ændrede sin pensionsordning fra en kapitalpension til en ratepension, etableredes ratepensionen på det daværende beregningsgrundlag D01-2%, hvori forudsattes en grundlagsrente på 1,5 procent.

Som det fremgår af Danica Pensions brev til klager af den 9. december 2016 er det vigtigt at understrege, at omlægningen til D02-2% grundlaget med den lavere grundlagsrente, alene har haft betydning for de indbetalinger, der er foretaget efter ændringen til ratepension. Den del af indbetalingen og opsparingen, der således ved indbetalingen var foretaget til klagers pensionsordning var og er således fortsat placeret på det oprindelige G82-5 % grundlag.

Samtidig bemærkes, at klager siden ændringen i 2004 har været orienteret om, at der for en del af hans pensionsordning blev anvendt en grundlagsrente på 1,5 procent.

Ad. 3. Forældelse
I den forbindelse skal Danica Pension tillige påpege, at klager først i 2016 har rettet henvendelse til Danica Pension med påstand om, at omlægningen til ratepension i 2004 er i strid med den hidtidige pensionsaftale, og at der således gøres et erstatningskrav gældende. Det er vores opfattelse, at kravet som sådan er forældet jf. forældelseslovens regler. I den forbindelse bemærkes, at kontorente siden 2008 været mindre end 4,5 procent, og at klager løbende er orienteret om den tilskrevne kontorente på pensionsordningen.

> Sammenfattende skal Danica Pension således fastholde, at klager ikke er berettiget til kompensation for manglende forrentning af pensionsordning ..."

Klageren har i mail af 11/6 2018 til nævnet bl.a. bemærket:

> "Danica anmoder om fremlæggelse af side 2 og 3 vedr. tidligere fremsendte begæring. Jeg har kun den tilrettede side 1, som er et tilbud om at gå i Danica Link. Som det ses, har jeg ændret på tilbuddet og fastholdt at blive i Danica Pension. Såfremt der foreligger en underskrevet side 2 og 3, må jeg formode at Danica har disse liggende.
>
> Det er fuldstændigt korrekt, at jeg er blevet anbefalet at ændre indbetalingerne til ratepension frem for kapitalpension, da fradragsreglerne blev ændret; men jeg blev ikke oplyst om, at garantirenten fremover ændredes til ca. 2,4% fra 4,5%. Omlægningen villet aldrig være sket, såfremt jeg var blevet oplyst om dette.
>
> Min klage går ikke på Danicas generelle rådgivning og vejledning, hvilket jeg altid har været tilfreds med. Jeg fastholder stadig kompensering af manglende rentetilskrivning."

Selskabet har i brev af 27/6 2018 til nævnet bl.a. anført:

> "I forlængelse af [klagerens] indlæg til Ankenævnet den 11. juni 2018 fremsendes, som vores bilag B, kopi af begæring om ændring af pensionsordningen modtaget den 28. maj 2004. Det af klager fremsendte giver ikke i øvrigt anledning til bemærkninger."

Klageren har i mail af 9/7 2018 til nævnet bl.a. bemærket:

> "Jeg har modtaget det underskrevne dokument vedr. ændring fra kapitalpension til ratepension. I dokumentet står der intet om ændring af garantirenten, hvilket bekræfter min påstand om manglende information omkring dette. Jeg har ikke yderligere bemærkninger til sagen."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen, herunder begæring om ændring af pensionsordning af maj 2004 og dækningsoversigt af 1/6 2004 efter ændring af pensionen til en ratepension.

Af brev af 9/12 2016 fra selskabet til klageren fremgår bl.a.:

> **"Vi må ikke påtage os risici, der kan påføre kunderne tab**
> Pensionsselskaber må ikke påtage sig risici i forhold til rentegrundlaget, som kan påføre selskabet og dets kunder tab. Derfor må rentesatsen ikke overstige den maksimale grundlagsrente på tidspunktet for ændring af en pensionsordning. Den maksimale grundlagsrente fastsættes af Finanstilsynet.
>
> Hvis du fik lov til at beholde de gamle rentegrundlag ved ændring fra kapitalpension til ratepension, ville vores investeringsrisiko stige. På en ratepension skal vi garantere dine udbetalinger i længere tid, end vi skal på en kapitalpension; ratepensionen udbetales jo over 10 år, mens kapitalpensionen udbetales på én gang.

Lavere rentegrundlag gælder kun fremtidige indbetalinger
Jeg gør opmærksom på, at det kun er indbetalingerne *efter* ændringen til ratepension, der er flyttet til det nye, lavere beregningsgrundlag. Du har altså beholdt de høje rentegrundlag på den del af din opsparing, der er optjent før ændringen i 2004.

Vores rådgivning i 2004
Jeg kan desværre ikke kommentere den specifikke rådgivning, du fik i forbindelse med ændringen til ratepension i 2004, da vi ikke har mulighed for at genskabe detaljerne i rådgivningen så langt tilbage. Følgende kommentarer knytter sig derfor til vores rådgivning generelt.

I 2004 var det generelle renteniveau i Danmark højere end i dag, hvilket afspejlede sig i vores kontorente, som dengang var 4,5 procent (i dag er kontorenten 1,8 procent). Dengang var det umuligt at forudse, at vi ville blive ramt af en finanskrise, og det kan være en af grundene til, at der muligvis ikke blev talt så meget om grundlagsrenten. Så længe kontorenten er på niveau med eller højere end den maksimale grundlagsrente på 4,5 procent, har en lavere grundlagsrente mindre betydning.

Da fradragsreglerne blev ændret, så det ikke længere var muligt at trække indbetalinger til kapitalpension fra i topskatten, anbefalede vi generelt at flytte indbetalingerne fra kapitalpension til ratepension. Anbefalingen blev givet til de af vores kunder, der betalte topskat, og som derfor kunne have en økonomisk fordel af at flytte indbetalingerne."

Nævnet udtaler:

Klageren blev pr. 1/5 1992 omfattet af en pensionsordning med kapitalpension. Pensionsordningen er oprettet i et gennemsnitsrenteprodukt med ydelsesgarantier, der er beregnet ud fra en grundlagsrente på 4,5 %.

Med virkning pr. 1/6 2004 indgik klageren og selskabet aftale om, at pensionsordningen blev ændret til en ratepension. Ændringen medførte, at pensionsbidrag på opsparingsdelen herefter blev indført på et beregningsgrundlag med en grundlagsrente på 1,5 %. Øvrige indbetalinger og den allerede eksisterende opsparing forblev placeret på samme rentegrundlag som hidtil.

Klageren har anført, at han blev anbefalet af selskabet at ændre indbetalingerne til ratepension frem for kapitalpension, fordi skattefradragsreglerne blev ændret, så der ikke længere kunne opnås fradrag i topskat ved indbetaling på en kapitalpension. Han har rejst krav om kompensa-

tion for manglende rentetilskrivning med henvisning til, at han ikke ville have indgået aftalen i 2004, hvis han var blevet oplyst om, at garantirenten på 4,5 % blev ændret.

Selskabet har anført, at det ikke er muligt at genskabe detaljerne i rådgivningen af klageren så langt tilbage, men at selskabet generelt anbefalede kunder, der betalte topskat, at flytte indbetalingerne til en ratepension. Selskabet har videre anført, at klagerens krav er forældet.

Efter forældelseslovens § 3, stk. 3, gælder der en absolut forældelsesfrist på 10 år. Fristen regnes fra begyndelsestidspunktet i henhold til forældelseslovens § 2. Klagerens krav støttes på den rådgivning, som han fik af selskabet i 2004 i forbindelse med ændringen af pensionsordningen til en ratepension. Klageren har først i 2016 rettet henvendelse til selskabet med sit krav og har først den 6. marts 2018 indgivet klage til ankenævnet.

Under disse omstændigheder er klagerens eventuelle krav mod selskabet forældet, og der kan derfor ikke gives klageren medhold.

Som følge heraf

b e s t e m m e s:

_____

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen
Udskriftens rigtighed bekræftes

Carsten Sennels